

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul
Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Stepan Leorda împotriva lui Vasile Botea, cu privire la încasarea
prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de Stepan Leorda și s-a menținut hotărârea
din 06 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

Dosarul nr. 2ra-1565/23

NR. PIGD 2-21097690-01-2ra-30102023)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă nu
constituie temei de admisibilitate a recursului.

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, jud. C. Albu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru,

19 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Elena Croitor, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 iunie 2021, Stepan Leorda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Botea, prin care a solicitat încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul Stepan Leorda a invocat că, prin recipisa semnată la data de 15 martie 2020 Vasile Botea și-a asumat obligația de a efectua lucrări de reparație la domiciliul său, în schimbul unei sume de 10 000 euro și în aceeași zi a fost transmisă suma respectivă.

3. La 08 noiembrie 2020, prin recipisa suplimentară semnată între Stepan Leorda și Vasile Botea, ultimul și-a asumat obligațiunea de a finaliza lucrările de reparație până la 15 noiembrie 2020, însă până în prezent acestea nu au fost executate în totalitate, prestarea serviciilor fiind îndeplinite parțial, iar pârâtul refuză restituirea sumei de bani și executarea în continuare a lucrărilor.

4. A menționat reclamantul că, raporturile juridice apărute între părți de fapt rezultă din contractul de prestări servicii, achitând pentru prestarea serviciilor de reparație, iar pârâtul având obligația de a executa aceste lucrări, ori prin neexecutarea obligațiunilor în totalitate i s-a cauzat prejudiciu material și moral.

5. Prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 055 din 16 aprilie 2021 s-a stabilit că, reparația capitală în bunul imobil a fost executată cu abateri de la procesul tehnologic de execuție, contrar art. 19 al Legii privind calitatea în construcții, tipul, forma și caracteristica defectelor depistate la lucrările de reparație prezintă starea tehnică nesatisfăcătoare, care influențează și are impact negativ asupra modului de exploatare a bunului imobil, cu nerespectarea normativelor tehnice în construcții, normele sanitare, antiincendiare, ceea ce denotă că lucrările au fost efectuate de persoane necalificate, cauza deteriorărilor depistate, sunt rezultatul executării lucrărilor de persoane necalificate și contrar procesului tehnologic de execuție, iar costul lucrărilor de remediere constituie 73 563,18 lei.

6. La 04 iunie 2021, întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, s-a adresat pârâtului cu reclamație, prin care a solicitat achitarea sumei de 83 563,18 lei, cu titlu de despăgubiri, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

7. Reclamantul Stepan Leorda a solicitat încasarea de la Vasile Botea a prejudiciului material în mărime de 73 563,18 lei, prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 16 400 lei, compuse din 10 000 lei cu titlu de asistență juridică, 6 300 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară și 100 lei cu titlu de taxă de stat achitată pentru repararea prejudiciului moral.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 06 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Stepan Leorda împotriva lui Vasile Botea cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 12 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda, a depus apel împotriva hotărârii din 06 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Stepan Leorda și s-a menținut hotărârea din 06 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stepan Leorda împotriva lui Vasile Botea cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

11. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a constatat că urmează a fi menținută, ori concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre sunt în corespundere cu circumstanțele cauzei și normele de drept material au fost aplicate corect.

12. În consolidarea opiniei enunțate, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei se atestă că la 15 martie 2020, Vasile Botea a scris o recipisă, prin care a declarat că a primit de la Stepan Leorda suma de 10 000 euro în schimbul reparației la domiciliul ultimului, indicând seria buletinului și fiind aplicată semnătura olografă.

13. La 08 noiembrie 2020, Vasile Botea a eliberat o recipisă lui Stepan Leorda, prin care și-a asumat răspunderea că până la 15 noiembrie 2020 va finisa lucrările din exterior cât și interior.

14. Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 055 din 16 aprilie 2021, efectuat la solicitarea lui Stepan Leorda, s-a determinat respectarea cerințelor normative în construcție la efectuarea lucrărilor de reparație

capitală demarate la bunul imobil, casă de locuit individuală, starea tehnică a lucrărilor de reparație demarate la imobil, deteriorările depistate la lucrările de reparație la bunul imobil, materialele utilizate la demararea lucrărilor de reparație, costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi efectuate la bunul imobil, în vederea exploatării bunului imobil, ce constituie 73 563,18 lei, care conține și planșe fotografice.

15. Având în vedere faptul că Stepan Leorda a pretins asupra faptului că părțile de comun acord au decis, iar Vasile Botea și-a asumat potrivit recipiselor din 15 martie 2020 și 08 noiembrie 2020 obligația de a efectua reparația imobilului ce-i aparține lui Stepan Leorda, instanța de apel a considerat că în acest sens, prezentei cauze îi sunt incidente dispozițiile Codului civil cu privire la antrepriză și prestări servicii.

16. Prin prisma prevederilor art. 1354, art. 1365, art. 1372 alin. (1), art. 1375 alin. (1), (2), art. 1376 alin. (1), (2) din Codul civil s-a stabilit că Stepan Leorda, contrar obligației de probațiune nu a făcut dovada faptului că între părțile în litigiu a fost încheiat un raport contractual de antrepriză sau prestări servicii, ce i-ar acorda lui Stepan Leorda dreptul de a solicita încasarea prejudiciului drept urmare al neefectuării sau efectuării lucrărilor necalitative.

17. Instanța de apel a stabilit că deși Stepan Leorda a pretins repararea de către Vasile Botea a prejudiciului material cauzat prin executarea necorespunzătoare a lucrărilor de reparație capitală a bunului imobil, casa de locuit individuală, în baza unei recipise semnate la 15 martie 2020, reclamantul a omis faptul că pentru efectuarea unor lucrări de reparație capitală, urma a fi încheiat un contract cu indicarea tuturor clauzelor lui esențiale, întru declararea valabilității acestuia, dat fiind faptul că recipisele contrasemnate de către Vasile Botea nu întrunesc condițiile de valabilitate al unui contract de antrepriză/prestări servicii.

18. Instanța a reținut că deși din conținutul recipiselor semnate la 15 martie 2020 și la 08 noiembrie 2020, Vasile Botea și-a asumat obligația de a efectua lucrări de reparație pentru imobilul amplasat pe terenul din raionul Cimișlia, satul Sagaidac, în privința căruia a fost executat raportul de expertiză extrajudiciară, părțile au omis a indica volumul lucrărilor ce necesită a fi efectuat la imobilul respectiv, perioada de execuție, identificarea lucrărilor necesare, specificația lucrărilor, modalitatea de executare, precum și modalitatea de recepționare a lucrărilor și achitare a serviciilor prestate.

19. În același sens, instanța de apel a reținut că Vasile Botea a fost audiat la organul de urmărire penală în baza plângerii depuse de Stepan Leorda, iar din declarațiile acestuia din 11 februarie 2021 se atestă că acesta a recunoscut că împreună cu Stepan Leorda au stabilit valoarea lucrărilor ce urmau a fi efectuate la suma de 200 000 lei adică 10 000 euro. Tot din declarațiile acestuia rezultă că, suma de 100 000 lei a fost cheltuită pentru procurarea materialelor de construcție, iar restul sumei a fost achitată ulterior. Ca

rezultat al înțelegerilor verbale, pretinde Vasile Botea că a efectuat lucrări de acoperire a podurilor cu gips; a tencuit pereții, a zugrăvit decorativ pereții, a tencuit și instalat laminatul pe podele, a pregătit camera de baie, instalând plăci de teracotă și sistemul de apă/canalizare; a instalat sistemul de electricitate și iluminare, iar la moment a rămas de instalat laminatul în coridor și plinta la podea. Tot din declarații, Vasile Botea a confirmat că a efectuat lucrări de termoizolare a pereților, iar pentru lucrările enunțate a cheltuit suma de 195 000 lei, iar materialele de construcție erau procurate împreună cu Stepan Leorda.

20. Din recipisele din 15 martie 2020 și 08 noiembrie 2020, nu este cert faptul ce materiale de construcție au fost utilizate, în sarcina căreia dintre părți era obligația de a le procura, nefiind nici identificat într-un mod clar pentru ce tip de reparație în domiciliu a fost achitată suma de 10 000 euro. Stepan Leorda nu a negat faptul efectuării lucrărilor la imobilul respectiv, însă acesta a pretins efectuarea necalitativă, motiv pentru care a solicitat încasarea prejudiciului material.

21. Instanța de apel a catalogat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe precum că, deși în recipisă este indicat că a fost achitată lui Vasile Botea suma de 10 000 euro în schimbul reparației în domiciliu, aceasta nu denotă că a fost achitată pentru manopera acestuia, or, suma achitată putea fi îndreptată inclusiv pentru materialele de construcții sau pentru utilaje folosite la efectuarea unor lucrări, la care a pretins Stepan Leorda că sunt capitale, ori careva acte, dispoziții de plată/facturi fiscale nu au fost prezentate nici de către o parte.

22. Instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe că Stepan Leorda nu a prezentat probe, care să ateste că între acesta și Vasile Botea a avut loc anume un raport juridic de antrepriză/executare a lucrărilor de construcție la imobilul din litigiu, în urma realizării căruia să rezulte că Vasile Botea ar avea față de Stepan Leorda o obligație în mărime de 73 563,18 lei, care rezultă din cauzarea prejudiciului drept urmare al executării necorespunzătoare al obligațiilor, atât timp cât acest volum de obligații nu poate fi identificat, iar calitatea bunului nu a fost determinată la momentul începerii lucrărilor de reparație.

23. Cu privire la cerința lui Stepan Leorda cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, instanța de apel a considerat că este nefondată din motiv că nu s-a demonstrat culpa lui Vasile Botea în ceea ce vizează producerea pretinsului prejudiciu, precum și careva raport obligațional dintre părți, fiind în esență o pretenție subsecventă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 27 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda, a depus cerere de

recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 06 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

25. În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare și ilegale, fiind bazate pe aceleași argumente, ce au fost tratate eronat referitor normelor materiale legale.

26. Recurenta a menționat că ambele recipise, chiar dacă nu au forma calificată și clasică a unui act juridic (contract de antrepriză), chestiune ce nici nu putea fi, deoarece părțile contractante nu sunt juriști, nu au cunoștințe respective, constituie și reflectă anume cele indicate – procurarea materialelor de construcție, efectuarea absolut calitativă și conformă rigorilor tehnice în construcții a tuturor lucrărilor necesare propriu zise și remunerarea muncii lui Vasile Botea, chestiune pe care insistă recurentul și este recunoscută indiscutabil de intimat, iar concluziile raportului de expertiză anexat la materialele cauzei, elucidează anume deficiențele lucrărilor asumate, efectuate de către intimat și suma prejudiciului cauzat recurentului, care are dreptul legal la despăgubiri.

27. La 29 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoare anexată la materialele dosarului. (f.d. 113)

28. Intimatul nu s-a folosit de dreptul de a depune referință la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

30. Recursul declarat de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

31. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

32. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

33. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 22 februarie 2023. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 03 mai 2023, prin intermediul poștei terestre, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei lipsește (f.d. 94). Astfel, recursul depus la 27 octombrie 2023, este în termen.

35. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul

de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

37. Din analiza recursului declarat de avocatul Alexandru Chsnencu, în interesele lui Stepan Leorda rezultă că, drept temei de declarare a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

39. De asemenea, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

40. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în instanța de fond), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

42. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

43. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

44. Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele lui Stepan Leorda, împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Elena Croitor